

„KOSZTY PRZEKSZTAŁCENIA INFORMACJI PUBLICZNEJ
- REGULOWAĆ CZY RYCZAŁTOWAĆ? – raport z badań.

1. Wstęp

1.1. Cel badawczy

Płaszczyzną normatywną dla podejmowanych badań jest treść art. 15 ust. 1 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej¹, który stanowi: „*jeżeli w wyniku udostępnienia informacji publicznej na wniosek, o którym mowa w art. 10 ust. 1, podmiot obowiązany do udostępnienia ma ponieść dodatkowe koszty związane ze wskazanym we wniosku sposobem udostępnienia lub koniecznością przekształcenia informacji w formę wskazaną we wniosku, podmiot ten może pobrać od wnioskodawcy opłatę w wysokości odpowiadającej tym kosztom*”.

Celem opracowania jest ukazanie stanu zjawiska regulacji kosztów przekształcenia informacji publicznej na przykładzie poddanych badaniu w tym zakresie urzędów administracji rządowej (urzędy wojewódzkie), oraz administracji samorządowej (urzędy marszałkowskie i urzędy miast wojewódzkich). Analizie poddane zostały wszystkie obowiązujące akty normatywne jakie obowiązują w tym zakresie w urzędach poddanych badaniu. W 2013 r. analogiczne badanie zostało przeprowadzone w 2013 r. a jego wyniki zostały opublikowane w czasopiśmie „Ubezpieczenia w Rolnictwie. Materiały i Studia” wydawanym przez KRUS².

1.2. Nota metodologiczna

Badanie zostało przeprowadzone w okresie pomiędzy wrześniem a grudniem 2016 r. Autor przeprowadził badania wykorzystując posiadany profil zaufany na platformie ePUAP, oraz kierując zapytania do poszczególnych urzędów za pośrednictwem zwykłej poczty elektronicznej na adresy wskazane na stronach podmiotowych BIP. Do wszystkich urzędów objętych badaniem zostało wysłane jednobrzmiące pismo z prośbą o udzielenie informacji na temat posiadanych w urzędzie regulacji dotyczących zasad wyliczania kosztów udostępniania informacji publicznej³.

---

¹ Dz.U. 2001 r., Nr 112, poz. 1198 ze zm. W dalszej części cytowana w formie skrótu „udip”.

² Zob. strona www.krus.gov.pl numer 49/2013 str. 76-99 dostępne pod adresem http://www.krus.gov.pl/fileadmin/moje_dokumenty/obrazki/kwartalnik/kwartalnik_49_caly_d.pdf

³ Treść wniosku: „*Zwracam się z uprzejmą prośbą o wskazanie, w jaki sposób i na jakiej podstawie formalnej, w Państwa Urzędzie są wyliczane ewentualne koszty udostępnienia informacji publicznej, które pojawiają się w sytuacji wpłynięcia wniosku o udostępnienie informacji publicznej. Jeżeli został wydany w Państwa Urzędzie stosowny akt, uprzejmie proszę o przesłanie na adres email treści tego dokumentu, lub wskazanie miejsca jego publikacji na stronie Państwa BIP. Jeśli natomiast, kwestia ta nie jest uregulowana w Państwa urzędzie, uprzejmie proszę o krótką odpowiedź na adres email, iż takowych regulacji brak*”.

Wszystkie analizowane regulacje odnosić się będą do tych urzędów, które udzieliły odpowiedzi. Jeżeli wystąpiły określone nieprawidłowości typu: odpowiedź po terminie (sporadycznie), lub też brak odpowiedzi (sytuacja taka miała miejsce w 5 przypadkach na 48 zapytań), fakt ten jest sygnalizowany bez podania urzędu jakiego to dotyczyło. Celem bowiem badania nie jest wskazywanie na braki w faktycznej realizacji prawa do informacji w trybie wnioskowym, , lecz poddanie analizie konkretnych rozwiązań prawnych odnoszących się do celu badania.

Tab. Nr 1. Urzędy objęte badaniem

URZĘDY MIAST⁴	URZĘDY WOJEWÓDZKIE	URZĘDY MARSZAŁKOWSKIE
Białystok	Dolnośląski	Dolnośląski
Gdańsk	Kujawsko-pomorski	Kujawsko-pomorski
Katowice	Lubelski	Lubelski
Kielce	Lubuski	Lubuski
Kraków	Łódzki	Łódzki
Lublin	Małopolski	Małopolski
Łódź	Mazowiecki	Mazowiecki
Olsztyn	Opolski	Opolski
Opole	Podkarpacki	Podkarpacki
Poznań	Podlaski	Podlaski
Rzeszów	Pomorski	Pomorski
Szczecin	Śląski	Śląski
Toruń	Świętokrzyski	Świętokrzyski
Warszawa	Warmińsko – mazurski	Warmińsko – mazurski
Wrocław	Wielkopolski	Wielkopolski
Zielona Góra	Zachodniopomorski	Zachodniopomorski

1.3. Stan ogólny zjawiska regulacji kosztów.

W 2016 r. 43 urzędy spośród 48 objętych badaniem odpowiedziały na zapytanie, i poinformowały o posiadaniu wewnętrznych regulacji w tym zakresie, stosownie przesłały stosowne skany aktów, lub też podały link bezpośredni do strony BIP, na której można zapoznać się z tego typu regulacjami. Z analizy statystycznej i treści udzielonych odpowiedzi wynika, że w 2016 wynika, że 30 urzędów na 48 zbadanych, posiada regulacje odnoszące się do możliwości wyliczenia kosztów dodatkowych co stanowi 62,50 %. W 2013 r. w wyniku przeprowadzonych badań okazało się, że około 31% instytucji posiada własne wewnętrzne regulacje odnoszące się do kalkulacji kosztów przekształcenia informacji publicznej (20 spośród 66 zbadanych).

Porównując oba okresy badań warto jednak mieć na uwadze, że same statystyczne porównanie obu wyników badań wcale nie musi oznaczać, że nastąpił dwukrotny wzrost liczby urzędów regulujących koszty. W dość dużej liczbie przypadków, mimo obowiązywania z formalnego punktu widzenia wyodrębnionych regulacji odnośnie kosztów, urząd informował, że zjawisko to ma charakter marginalny, lub wręcz nigdy nie miały one zastosowania (patrz w podsumowaniu).

⁴ W odniesieniu do województw kujawsko-pomorskiego i lubuskiego, badaniem objęte zostały miasta w których siedzibę ma sejmik województwa. Czyli w woj. Kujawsko -pomorskim Toruń, zaś w woj. Lubuskim Zielona Góra.

2. Stan prawno-faktyczny w zakresie kosztów prawa do informacji publicznej.

W treści udip dwa przepisy odnoszą się wprost do kwestii szeroko rozumianych kosztów udostępniania informacji publicznych w treści udip. Są to art. 7 ust. 2 oraz art. 15. Jak słusznie zauważył przedstawiciel Urzędu Miasta Krakowa przygotowujący odpowiedź na pytanie „w przepisach ustawy o dostępie do informacji publicznej brak choćby przykładowego wyliczenia owych nadzwyczajnych kosztów”, a zatem rozważania głębsze powinny odnosić się do występujących w tym obszarze opinii sądów administracyjnych, oraz zwyczaju jaki w tym obszarze funkcjonowania administracji jest szczególnie istotny.

2.1. Co oznacza bezpłatność dostępu do informacji publicznej ?.

Art. 7 ust. 2 stanowi, że z zastrzeżeniem art. 15 udip dostęp do informacji publicznej jest bezpłatny. Wynikająca z art. 7 ust. 2 bezpłatność dostępu do informacji nie jest synonimem bezkosztowego jej udostępniania. Bezpłatność dostępu oznacza, że wnioskodawca nie może zostać obciążony opłatami wstępnymi za samo złożenie wniosku o udostępnienie informacji publicznej. Jakikolwiek próby wprowadzenia opłat za samo złożenie wniosku są bezprawne. Warto podkreślić, że z wyników obu przeprowadzonych badań w 2013 i obecnych wynika, że w żadnym z badanych urzędów nie wprowadzono tego typu regulacji.

Udostępnienie informacji publicznej nie może być uzależnione od samego uiszczenia wyliczonej opłaty. Należy od siebie odróżnić bezpłatność rozumianą jako brak opłaty wstępnej, od uzależnienia udostępnienia informacji publicznej od uiszczenia opłaty. Przykładowo w Urzędzie Miasta Stołecznego Warszawa obowiązująca regulacja⁵ przewiduje wyraźnie, że po upływie 14 dni od dnia powiadomienia udostępnia się informację. Zatem samo nieuiszczenie opłaty nie stanowi podstawy do umorzenia postępowania ani pozostawienia wniosku bez rozpoznania.

Ciekawą konstrukcją w tym zakresie zawiera regulacja w Urzędzie Wojewódzkim Województwa Kujawsko-Pomorskiego⁶. Zgodnie z § 5 pkt 2 „z tytułu udostępnienia informacji publicznej od wnioskodawcy pobiera się z góry opłatę stanowiącą zwrot rzeczywistych kosztów powstałych z powodu żądanego przez wnioskodawcę sposobu udostępnienia lub konieczności przekształcenia informacji w formę wskazaną we wniosku”. W pkt § 5 pkt 3 zd. 2 czytamy dalej, iż „Informację publiczną udostępnia się we wskazany przez wnioskodawcę sposób niezwłocznie po uiszczeniu opłaty, jednak nie później niż po upływie 14 dni od dnia powiadomienia wnioskodawcy (...)”. „Nieuiszczenia opłaty za udostępnienie informacji publicznej nie może stanowić podstawy umorzenia postępowania, ani też odmowy udostępnienia”. Z jednej zatem strony uiszczenie opłaty finalnie nie jest warunkiem otrzymania żądanych informacji, jeżeli w ciągu 14 dni od dnia powiadomienia nie nastąpi uiszczenie opłaty. Jeśli natomiast operujemy w okresie terminu 14 dni od powiadomienia, udostępnienie jest warunkowane uiszczeniem opłaty. Zwracam jednocześnie

⁵ § 24 pkt 9 zarządzenia Nr 1267/2016 Prezydenta m. st. Warszawy z dnia 5 września 2016 r., w s zasad i trybu udostępniania informacji publicznej oraz udostępniania i przekazywania informacji sektora publicznego w Urzędzie m. st. Warszawy.

⁶ Zarządzenie Nr 15/2013 Dyrektora Generalnego Kujawsko-Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy z dnia 25 października 2013 r. w/s udostępniania informacji publicznej na wniosek w Kujawsko-Pomorskim Urzędzie Wojewódzkim w Bydgoszczy.

uwagę na wyrok WSA w Krakowie w którym czytamy: „Zauważyć nadto należy, iż ustawodawca wspomina o ustaleniu opłaty odpowiadającej wysokości dodatkowych kosztów, które organ ma ponieść, a nie kosztów które poniósł. Oczywistym jest więc, że udzielenie informacji publicznej powinno nastąpić po uiszczeniu opłaty. Ustalenie opłaty w takiej formie wpisuje się również w istotę procedury udostępniania informacji publicznej, która z założenia ma gwarantować stronie jak najszybsze załatwienie sprawy w każdym jej aspekcie, także finansowym. (I OSK 228/15 - Postanowienie NSA z dnia 6 lutego 2015 r.)” - wyrok WSA w Krakowie z dnia 07.06.2016 r., sygn. II SAB/Kr 78/16).

2.2. Pobranie opłat nie jest obligatoryjne.

Z treści art. 15 ust. 1 wynika, że wnioskodawcę można obciążyć kosztami dodatkowymi związanymi ze wskazanym we wniosku sposobem udostępnienia lub koniecznością przekształcenia informacji. Sama możliwość pobrania a nie jej obowiązek jest wyraźnie w ustawie zaakcentowana. Pobranie opłaty jest jedynie możliwością, i to podmiot zobowiązany decyduje, czy tego typu opłatę pobierze od wnioskodawcy. W świetle tak określonej ustawowej możliwości, pojawiły się określone regulacje lokalne zawierające wyraźne nawiązanie do możliwości pobrania a nie obowiązku. Regulacje te są sformułowane następująco:

- a) „podmiot zobowiązany może pobrać”⁷,
- b) „pobiera się od wnioskodawcy”⁸,
- c) „Możliwe jest pobranie”⁹,

---

⁷ § 9 pkt 1 zarządzenia Nr 56/2016 Marszałka Województwa Opolskiego z dnia 15 czerwca 2016 r., w/s regulaminu udostępniania informacji publicznej; § 4 pkt 2 zarządzenia Marszałka Województwa Śląskiego Nr 00055/2016 z dnia 18 lipca 2016 r. w/s dostępu do informacji publicznej w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Śląskiego; § 24 pkt 1 zarządzenia Nr 1267/2016 Prezydenta m. st. Warszawy z dnia 5 września 2016 r., w s zasad i trybu udostępniania informacji publicznej oraz udostępniania i przekazywania informacji sektora publicznego w Urzędzie m. st. Warszawy; § 10 pkt 1 zarządzenia nr 12/2016/K Prezydenta Miasta Poznania z dnia 21 marca 2016 r. w s udostępniania informacji publicznej w Urzędzie Miasta Poznania wraz z załącznikiem; § 11 pkt 2 zarządzenia Nr 96/2016 Wojewody Pomorskiego z dnia 21 czerwca 2016 r. w/s zasad udostępniania informacji publicznej będącej w posiadaniu Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gdańsku; § 12 pkt 1 zarządzenia Nr 23/2016 r. Dyrektora Generalnego Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego z dnia 2 września 2016 r. w/s zasad publikacji i aktualizacji informacji publicznej na stronie internetowej BIP, udostępniania informacji publicznej oraz o ponownym wykorzystywaniu informacji sektora publicznego w Świętokrzyskim Urzędzie Wojewódzkim.

⁸ Zarządzenie Nr 29/02 Marszałka województwa Podkarpackiego z dnia 27 listopada 2002 r., w sprawie wysokości opłat za udostępnienie informacji publicznej oraz: <http://www.bip.podkarpackie.pl/index.php/sprawy-do-zalatwienia-w-urzedzie/ogolne/78-udostepnianie-informacji-publicznej> ; § 1 pkt 1 zarządzenia nr 227/16 Prezydenta Szczecina z dnia 14 czerwca 2016 r. w s zasad udostępniania informacji publicznej i wysokości opłat; § 13 zarządzenia Nr 8 z dnia 3.04.2014 r. Dyrektora Generalnego Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi w/s trybu udostępniania informacji publicznej w Łódzkim Urzędzie Wojewódzkim w Łodzi; § 1 zarządzenia Nr 283 Wojewody Mazowieckiego z dnia 21 czerwca 2012 r., w/s zasad kalkulacji opłaty wynikającej z dodatkowych kosztów związanych z udostępnianiem informacji publicznej w Mazowieckim Urzędzie Wojewódzkim w Warszawie zmienione zarządzeniem Nr 227 Wojewody Mazowieckiego z dnia 24 maja 2013 r.; § 10 pkt 1 Zarządzenie Nr 18/16 Dyrektora Generalnego Podkarpackiego Urzędu Wojewódzkiego w Rzeszowie z dnia 16 czerwca 2016 r. w/s procedury udostępniania informacji publicznej w PUW, oraz komunikat Dyrektora Generalnego Urzędu dotyczący m. in. Wysokości opłat z tytułu udostępniania informacji publicznej (aktualny z 22.06.2016 r.- OA-VI.2635.51.2016); § 9 pkt 2 zarządzenia Wojewody zachodniopomorskiego Nr 327/2011 z dnia 13 czerwca 2011 r., w/s procedury załatwiania spraw z zakresu dostępu do informacji publicznej w Zachodniopomorskim Urzędzie Wojewódzkim w Szczecinie.

⁹ § 10 pkt 1 zarządzenia nr 37/16 Marszałka Województwa Świętokrzyskiego z dnia 25.04.2016 r., w/s regulaminu udostępniania informacji publicznej w UMWS w Kielcach wraz z załącznikami.

- d) „można pobrać opłatę”¹⁰,
- e) „dopuszcza się od wnioskodawcy pobranie opłaty”¹¹,
- f) „należy pobrać od wnioskodawcy opłatę”¹²,

W kilku przypadkach regulacja przewidywała możliwość odstąpienia od pobierania opłaty, mimo jej wcześniejszego wyliczenia i skutecznego powiadomienia o tym wnioskodawcy. W Łódzkim Urzędzie Wojewódzkim odstępuje się do pobrania opłaty związanej ze zwrotem poniesionych kosztów m. in. na uzasadniony wniosek wnioskodawcy złożony do kierownika komórki organizacyjnej Urzędu zobowiązanej do udostępnienia informacji publicznej¹³. W Podkarpackim¹⁴ i Zachodnio-Pomorskim¹⁵ Urzędzie Wojewódzkim istnieje możliwość odstąpienia od pobrania opłaty a decyzję w tym zakresie podejmują pracownicy urzędu. W obu urzędach „w sytuacjach szczególnych, jeżeli przemawia za tym interes społeczny lub słuszny interes wnioskodawcy, można odstąpić od pobrania opłaty z tytułu udostępnienia informacji publicznej. Decyzje w tym zakresie podejmują pracownicy Urzędu, dokonując przy tym stosownej adnotacji na wniosku o udostępnienie informacji publicznej”. Natomiast w Szczecinie decyzje w tym zakresie podejmują dyrektorzy wydziałów.

Z punktu widzenia konstytucyjnej zasady demokratycznego państwa prawnego i zasady równości, całkowita swoboda decydowania o możliwości pobrania lub nie opłaty, może powodować niczym nieuzasadnioną kategoryzację negatywną wnioskujących. „Sama uznaniowość nie jest niczym nagannym w swej istocie. Wielokrotnie, przy okazji działań podejmowanych przez administrację publiczną, jest ona dopuszczalna, nie może jednak powodować nierównego traktowania wnioskodawców, którzy z punktu widzenia zasad rządzących udostępnianiem informacji publicznej są wobec siebie równi, i takiej równości w traktowaniu mają prawo się domagać. Nie może powstać nieuzasadniona kategoryzacja wnioskodawców, na tych, wobec których obowiązek uiszczenia opłaty by występował, i na tych, wobec których nie. Taki stan nie byłby zgodny także z zasadą pogłębiania zaufania obywateli do działalności organów publicznych”¹⁶.

Wychodząc zatem z powyższego założenia, możliwość pobrania opłaty określona w art. 15 ust. 1 u.d.i.p. powinna być traktowana jako możliwość regulacji tych spraw w taki sposób, by w zasadach regulujących kwestie ponoszenia kosztów wskazać tzw. kwotę graniczną.

---

¹⁰ § 4 ust. 1 załącznika do polecenia służbowego Nr 2/14/2009 Dyrektora Magistratu w Krakowie z dnia 17 czerwca 2009 r., będący procedurą wewnętrzną.

¹¹ § 8 ust. 2 zarządzenia Prezydenta Kielce nr 252/2011 z dnia 12 lipca 2011 r., w/s trybu postępowania przy udostępnianiu informacji publicznej w Urzędzie Miasta Kielce, wraz załącznikiem.

¹² § 1 zarządzenia Nr 5/11 Dyrektora Generalnego Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Krakowie z dnia 5 stycznia 2011 r., w/s określenia wysokości opłat za udostępnianie informacji publicznej przez Małopolski Urząd Wojewódzki w Krakowie.

¹³ § 13 pkt 3 zarządzenia Nr 8 z dnia 3.04.2014 r. Dyrektora Generalnego Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi w/s trybu udostępniania informacji publicznej w Łódzkim Urzędzie Wojewódzkim w Łodzi.

¹⁴ § 12 zarządzenia Nr 18/16 Dyrektora Generalnego Podkarpackiego Urzędu Wojewódzkiego w Rzeszowie z dnia 16 czerwca 2016 r. w/s procedury udostępniania informacji publicznej w PUW, oraz komunikat Dyrektora Generalnego Urzędu dotyczący m. in. Wysokości opłat z tytułu udostępniania informacji publicznej (aktualny z 22.06.2016 r.- OA-VI.2635.51.2016).

¹⁵ § 9 pkt 4 zarządzenia Wojewody zachodniopomorskiego Nr 327/2011 z dnia 13 czerwca 2011 r., w/s procedury załatwiania spraw z zakresu dostępu do informacji publicznej w Zachodniopomorskim Urzędzie Wojewódzkim w Szczecinie.

¹⁶ Sitniewski P., *Ustawa o dostępie do informacji publicznej. Komentarz*, Wrocław 2011, s. 160.

Z wyników analizy w 2016 r. wynika, że kwota graniczna została wskazana w 9 przypadkach i ustalona była dwojako:

a) Ustalenia kwoty powyżej której następuje pobranie opłaty,

Taka sytuacja miała miejsce w 7 przypadkach, i wynosiła odpowiednio 5,00 PLN¹⁷, 12,60 PLN¹⁸, 1,20 PLN¹⁹, 10,00 PLN²⁰, 12,01²¹.

b) Ustalenie liczby stron xero powyżej której pobiera się opłatę.

Taka sytuacja miała miejsce w dwóch przypadkach. W Mieście Katowice nie pobiera się opłaty w wysokości odpowiadającej wysokości kosztów dodatkowych jeżeli zachodzi potrzeba przekształcenia do dwudziestu stron (pojedynczych lub dwustronnych) formatu A4 stanowiących pierwotne źródło udostępnianej informacji²². W Urzędzie Wojewódzkim Województwa Zachodniopomorskiego²³ przewidziane w tabeli opłat opłaty są pobierane od każdej strony powyżej 10 -ciu, lub każdej kartki powyżej 5 -ciu jeśli kopia lub wydruk jest dwustronny.

W 2013 r. sytuacja określenia kwoty granicznej również wystąpiła w 9 spośród zbadanych urzędów. Kwota graniczna wynosiła 5,00 PLN, 10,00 PLN, 12,01 PLN. W innych sytuacjach podmiot zobowiązany określał, iż dopiero wydruk powyżej określonej liczby stron określonego formatu, powoduje obowiązek uiszczenia kwoty odpowiadającej tym kosztom. Było to powyżej 10 i 20 stron A4

2.3. Czy można regulować elementy kosztowe?

W opinii wyrażanej przez niektóre składy orzekające sądów administracyjnych, ustalanie jakichkolwiek cenników opłat za koszty dodatkowe, również w postaci kserokopii są

---

¹⁷ § 4 pkt 1 zarządzenia nr 213/12 Marszałka województwa Mazowieckiego z dnia 20 marca 2012 r., w/s ustalenia zasad pokrywania kosztów udostępniania informacji publicznej oraz udostępniania informacji publicznej w celu ponownego wykorzystywania w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Mazowieckiego w Warszawie; § 9 pkt 3 zarządzenia Nr 56/2016 Marszałka Województwa Opolskiego z dnia 15 czerwca 2016 r., w/s regulaminu udostępniania informacji publicznej w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Opolskiego; § 10 pkt 3 zarządzenia nr 37/16 Marszałka Województwa Świętokrzyskiego z dnia 25.04.2016 r., w/s regulaminu udostępniania informacji publicznej w UMWŚ w Kielcach wraz z załącznikami.

¹⁸ § 24 ust. 1 zarządzenia Nr 1267/2016 Prezydenta m. st. Warszawy z dnia 5 września 2016 r., w s zasad i trybu udostępniania informacji publicznej oraz udostępniania i przekazywania informacji sektora publicznego w Urzędzie m. st. Warszawy. Regulacja w Warszawie jest o tyle ciekawa, że została powiązana z trzykrotnością opłaty za traktowanie przesyłki listowej jako poleconej pobieranej przez Poczta Polska S.A. Stąd też wedle dziś obowiązującego cennika – 4,20 X 3 = 12,60 jest kwota graniczną.

¹⁹ § 1 pkt 2 zał. Nr 2 do zarządzenia nr 227/16 Prezydenta Szczecina z dnia 14 czerwca 2016 r. w/s zasad udostępniania informacji publicznej i wysokości opłat - „Nie pobiera się opłaty, jeżeli jej wysokość nie przekracza 1,20 zł”.

²⁰ § 13 zarządzenia Nr 8 z dnia 3.04.2014 r. Dyrektora Generalnego Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi w/s trybu udostępniania informacji publicznej w Łódzkim Urzędzie Wojewódzkim w Łodzi.

²¹ § 2 pkt 2 zarządzenia Nr 283 Wojewody Mazowieckiego z dnia 21 czerwca 2012 r., w/s zasad kalkulacji opłaty wynikającej z dodatkowych kosztów związanych z udostępnianiem informacji publicznej w Mazowieckim Urzędzie Wojewódzkim w Warszawie zmienione zarządzeniem Nr 227 Wojewody Mazowieckiego z dnia 24 maja 2013 r.

²² Pkt 1 lit. F) zał.Nr 3 do zarządzenia wewnętrznego Nr 218/2016 Prezydenta Miasta Katowice z dnia 15 czerwca 2016 r. wraz załącznikami.

²³ Zał. Nr 4 do zarządzenia Wojewody zachodniopomorskiego Nr 327/2011 z dnia 13 czerwca 2011 r., w/s procedury załatwiania spraw z zakresu dostępu do informacji publicznej w Zachodniopomorskim Urzędzie Wojewódzkim w Szczecinie.

niezgodne z obowiązującymi przepisami i są wydawane bez podstawy prawnej. WSA w Gdańsku w listopadzie 2013 r., stwierdził: „Nie jest zgodne z prawem ustalanie zryczałtowanych opłat za udostępnianie informacji publicznej. Dla tej oceny nie ma znaczenia (...) okoliczność, że opłaty te zostały według organu skalkulowane prawidłowo. Jak i ta, że organ nie uzależnił udzielenia informacji publicznej od uprzedniego zapłacenia kwoty wynikającej z zaskarżonego zarządzenia. Jest natomiast oczywiste, że dodatkowy koszt w rozumieniu art. 15 ust. 1 ustawy może powstać w związku z wykonaniem kserokopii czy wydruku dokumentów, jednak nie ma podstaw do ustalania stałej opłaty pokrywającej tego rodzaju koszty” (wyrok WSA w Gdańsku z dnia 6 listopada 2013 r., II SA/Gd 676/13). Warto zwrócić uwagę na fakt, że w innych wyrokach sądy nie negują jako takiej możliwości, iż w indywidualnym zawiadomieniu wydanym na podstawie art. 15 ust. 2 udip, wnioskodawca otrzymuje informacje o wysokości kosztów ksero czy wydruku (wyrok WSA w Warszawie z dnia 8 sierpnia 2013 r., sygn. II SA/Wa 545/13).

W obecnym stanie opinii judykatury decydujące znaczenie dla sprawy ma wyrok NSA z dnia 6 lipca 2016 r. (I OSK 662/16)²⁴ w którym NSA stwierdził; „o ile **niedopuszczalne jest określanie przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta) zryczałtowanego cennika udostępniania informacji publicznej**, o tyle **dopuszczalne jest** jak w niniejszej sprawie **wydanie zarządzenia mającego pomóc i ujednolicić praktykę każdorazowego ustalania rzeczywistych kosztów** udostępnienia informacji publicznej na dany, indywidualny wniosek”. W nieco wcześniejszym wyroku NSA stwierdził jednocześnie: „Istnienie zarządzenia o charakterze wewnętrznym ma stanowić jedynie ułatwienie dla organu w kształtowaniu zindywidualizowanego wymiaru opłaty za udostępnienie informacji publicznej. Stanowi zatem akt pomocniczy, wewnętrzny, usprawniający działanie organu, a nie – podważający dostosowanie wysokości kosztów do przedmiotu żądania informacji publicznej w danej sprawie. Nie określa on bowiem *a priori* wysokości opłaty, lecz pomaga jedynie w jej ustaleniu w danej sprawie” (wyrok NSA z dnia 12 maja 2016 r. sygn.. I OSK 1992/14). Po raz pierwszy NSA tak wyraźnie odróżnił coś co osobiście określam jako ryczałtowania, od regulowania składników jakie mogą być brane pod uwagę przy kalkulowaniu kosztów dodatkowych związanych z realizacją wniosków.

Wydaje się, że decydującym jest przyznanie możliwości każdemu urzędowi dla określenia ryczałtowo kosztów dodatkowych ponoszonych w związku z realizacją wniosku, po uprzedniej dokładnej kalkulacji tychże elementów. Jeżeli urząd przeprowadzi stosowną kalkulację odnośnie rzeczywistych kosztów dodatkowych jakie są ponoszone w związku z dokonywaniem określonych powtarzalnych czynności związanych z przekształceniem informacji publicznej, dlaczego urząd nie mógłby w drodze wewnętrznego aktu ogłosić publicznie ile wynoszą te koszty dodatkowe ? W przekonaniu autora gwarantuje to każdemu wnioskodawcy równe traktowanie. Poza tym z góry wiadomym jest jakie koszty dodatkowe zostaną podane w powiadomieniu z art. 15 ust. 2 udip.

Zwracam jednocześnie uwagę, że ważne jest by informacje tego typu były zamieszczane dokładnie w tym samym miejscu gdzie reguluje się, stosownie do treści ar. 8 ust. 4 udip²⁵,

---

²⁴

²⁵ Art. 8 ust. 4 : „Podmioty, o których mowa w art. 4 ust. 1 i 2, są obowiązane do udostępniania w Biuletynie Informacji Publicznej informacji dotyczących sposobu dostępu do informacji publicznych

zasady realizowania wniosków o udostępnienie informacji których nie ma w BIP, ale są w posiadaniu podmiotu zobowiązanego. W jednym miejscu powinny być widoczne informacje co do formy wniosku, adresu na który możemy wysłać wniosek, oraz informacje co do ewentualnych pozycji kosztowych branych pod uwagę w razie pojawienia kosztów dodatkowych w rozumieniu art. 15 ust. 1 udip. Przykłady takich rozwiązań znajdziemy np. w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Podkarpackiego²⁶, na stronie BIP Miasta Stołecznego Warszawa²⁷, stronie BIP Królewskiego Miasta Kraków²⁸, czy Biuletynu Urzędu Miasta Szczecin²⁹.

3. Jakie kosztowe można traktować jako dodatkowe w rozumieniu art. 15 ust. 1 udip?

Wśród zbadanych regulacji występuje duża różnorodność regulacji zarówno odnośnie samej pozycji kosztowej, jak i wysokości opłaty z tym związanej. Sytuacja ta czasem świadczy o ogromnych różnicach między urzędami odnośnie tej samej czynności. W 2013 r. zdarzył się przypadek gdy różnica była 24-krotna, zaś w 2016 r. różnica ta była 13-krotna. W dalszej części zostaną przedstawione poszczególne występujące koszty i ich wysokość.

W treści zbadanych regulacji prawnych pojawiły się następujące pozycje kosztowe:

3.1. Skanowanie dokumentów.

W 2013 r. tylko w jednym przypadku został wyodrębniony tego typu koszt czynności związanej z przekształceniem informacji publicznej. Koszt zeskanowania dokumentu został wyceniony na 1,00 PLN.

W 2016 r. nie wystąpił nigdzie odrębny punkt kosztów skanowania dokumentów.

3.2. Uwierzytelnianie dokumentów za zgodność z oryginałem.

Prawo do informacji publicznej to prawo do bycia poinformowanym, również prawo do zapoznania się z treścią dokumentów³⁰. Prawo do informacji publicznej nie oznacza prawa do uzyskania dokumentów. Istnieje bowiem istotna granica pomiędzy prawem do uzyskania kopii informacji publicznej w postaci np. kopii³¹ dokumentów urzędowych, od prawa do

---

będących w ich posiadaniu i nieudostępnionych w Biuletynie Informacji Publicznej”.

²⁶ <http://www.bip.podkarpackie.pl/index.php/sprawy-do-zalatwienia-w-urzedzie/ogolne/78-udostepnianie-informacji-publicznej> data wejścia 2 stycznia 2017 r.

²⁷ <https://www.um.warszawa.pl/zalatw-sprawe-w-urzedzie/sprawa-w-urzedzie/udostepnianie-informacji-publicznej-na-wniosek> data wejścia 2 stycznia 2017 r.

²⁸ https://www.bip.krakow.pl/?dok_id=3276&sub_dok_id=3276&sub=procedura&proc=OR-02 data wejścia 2 stycznia 2017 r.

²⁹ http://bip.um.szczecin.pl/chapter_11096.asp data wejścia 2 stycznia 2017 r.

³⁰ Zobacz wyrok WSA we Wrocławiu z dnia 26 maja 2010 r. sygn. IVSAB/Wr 19/10: „gdyby ustawodawca wyznaczając zakres prawa do informacji w art. 61 Konstytucji chciał ograniczyć dostęp wyłącznie do dokumentów urzędowych, to by tak uczynił. Brak jest uzasadnienia dla ewentualnego dostępu wyłącznie do dokumentów urzędowych na podstawie ustawy o dostępie do informacji publicznej. Tym samym każdorazowo należy poszukiwać zakresu jawności w art. 61 Konstytucji, tam gdzie zostało ono określone” - źródło CBOSA <http://orzeczenia.nsa.gov.pl>.

³¹ Zob. Art. 12 ust. 2 udip: „Podmiot udostępniający informację publiczną jest obowiązany zapewnić możliwość kopiowania informacji publicznej albo jej wydruk (...)”.

uzyskania kopii dokumentu poświadczonego za zgodność z oryginałem. Tryb dostępu do informacji publicznej regulowany przepisami udip nie przewiduje możliwości żądania w oparciu o tę ustawę poświadczonych za zgodność z oryginałem kopii dokumentów urzędowych. Tego typu procedura jest określona w ustawie o opłacie skarbowej.

W 2013 r. w jednym z poddanych badaniu urzędów, obowiązywała regulacja zgodnie z którą koszt kopii formatu A4 i A3 zależy od tego czy następuje poświadczenie za zgodność z oryginałem, czy też nie. Kopia uwierzytelniona za zgodność z oryginałem kosztowała odpowiednio: 1,93 (A4) i 2,91 (A3), natomiast kopia niewierzytelniona za zgodność z oryginałem 0,98 (A4) i 1,96 (A3). Jednocześnie w innym urzędzie wskazano, że poświadczenie za zgodność z oryginałem (bez względu na format) kosztuje 3,00 PLN za jedną stronę.

NSA w wyroku z czerwca 2012 r. orzekł : „Poświadczenie zgodności z oryginałem kopii dokumentu służy nadaniu tej kopii mocy dokumentu urzędowego. Tymczasem z art. 6 ust. 1 pkt 4 lit. a u.d.i.p. wynika, że przedmiotem udostępnienia jest treść dokumentów urzędowych, nie zaś dokumenty urzędowe. Jeśli celem tejże ustawy nie jest wydawanie dokumentów urzędowych, ale umożliwienie udostępnienia informacji, to należy uznać, że wydanie wnioskodawcy kserokopii dokumentów wyczerpuje obowiązek organu w zakresie udostępnienia informacji publicznej” (wyrok NSA z dnia 21 czerwca 2012 r., sygn. I OSK 752/12).

W 2016 r. w żadnym ze zbadanych urzędów nie wystąpiła tego typu regulacja.³²

3.3. Zapis dokumentu na nośniku elektronicznym.

Kategoria ta obejmuje wszelkie czynności związane z przeniesieniem treści wnioskowanej informacji publicznej na nośnik elektroniczny w postaci płyty CD/DVD lub dyskietki (nadal występująca w kosztach). W 2016 r. pojawił się nowy element w tym zakresie – zapis na pamięć przenośną typu pendrive (UM Szczecin).

Warto przypomnieć, że proces kopiowania informacji publicznej nie jest przetworzeniem, o którym mowa w art. 3 ust. 1 pkt 1 udip, lecz procesem przekształcenia, o którym mowa w art. 15 ust. 1 udip. Samo skopiowanie danego materiału jest zmianą jedynie nośnika informacji, która nie wpływa w żaden sposób na zawartość. A zatem sama zmiana nośnika danych bez ingerencji w treść informacji jest tym działaniem, które w sposób naturalny powinno być utożsamiane z pojęciem przekształcenia o którym mowa w art. 15 ust. 1 udip.

Istniejące kategorie kosztowe w tym zakresie zostały podzielone w urzędach na 4 typy nośników: dyskietka, płyta CD, DVD, pendrive.

a) W 2013 r. koszt przeniesienia danych na dyskietkę wynosił się od 1,10 PLN, 1,48 PLN, 2,00 PLN, 2,50 PLN, 3,50. Średnio zatem koszt ten wynosił nieco ponad 2 złote (2,11).

W 2016 r. koszt przeniesienia danych na dyskietkę wynosił od 0,48 PLN, przez 0,96 PLN, 2,50 PLN, 3,50. Średnio zatem koszt ten wynosi nieco poniżej 2 złotych (1,86).

b) W 2013 r. koszt przeniesienia danych na płytę CD występował najczęściej w kategorii

---

³² Warto powołać w tym miejscu orzeczenie z marca 2013 r., w którym NSA uchylając wyrok Sądu pierwszej instancji, i przekazując sprawę do ponownego rozpoznania przesądził, że żądanie udostępnienia informacji publicznej w formie odpisu, winno być rozumiane jako żądanie doręczenia kopii dokumentu (wyrok NSA z dnia 5 marca 2013 r., sygn. I OSK 2798/12).

zapisu dokumentu na nośnik elektroniczny, bo aż w 15 przypadkach. Również i w tym wypadku występowały znaczne rozbieżności w wycenie. Koszt wahał się od 0,82 PLN do 4,00 PLN, zaś średnio wyniósł 1,61 PLN. W poszczególnych urzędach wynosił on: 0,82 PLN, 0,95 PLN, 1,00 PLN, 1,00 PLN, 1,02,1,10, 1,25, 1,41, 1,50, 1,63, 2,00 PLN, 3,00 PLN, 3,50, 4,00.

W 2016 r. koszt przeniesienia danych na płytę CD występował również w 15 przypadkach, i wahał się od 0,39 PLN do 4,00 PLN czyli średnio wyniósł 1,64 PLN. 0,39 PLN, 0,82 PLN, 0,95 PLN, 1,00 PLN, 1,10 PLN, 1,20 PLN, 1,50 CD, 1,63 PLN, 2,00 PLN, 3,50 PLN, 4,00 PLN

- c) W 2013 r. płyta DVD-R dwuwarstwowa 8,5 GB wystąpiła tylko w jednym przypadku – w Małopolskim Urzędzie Marszałkowskim. Jej koszt wyceniono na 4,92 PLN. W 2016 r. pozycja taka już nie wystąpiła.
- d) W 2013 r. koszt płyty DVD 4,7 GB wystąpił w 4 przypadkach, i średnio wyniósł 1,59 PLN. W poszczególnych urzędach wynosił on 1,19 PLN, 1,30 PLN, 1,90 PLN, 2,00 PLN, 2,10 PLN.
- e) W 2016 r. koszt płyty DVD 4,7 GB wystąpił w 5 przypadkach i średnio wyniósł 1,52 PLN. W poszczególnych urzędach wynosił on, 1,19 PLN, 1,20 PLN, 1,30 PLN, 1,85 PLN, 2,10 PLN.
- f) W 2016 po raz pierwszy pojawił się w Urzędzie Miasta w Szczecinie koszt określony jako „ zapis na pendriv’ie wraz z nośnikiem – 15 zł”.

3.4. Wdruk dokumentu.

Zarówno w 2013 jak i w 2016 r. ta kategoria kosztowa występowała rzadziej aniżeli xero dokumentów, choć w 2016 widać wyraźny wzrost tego typu regulacji.

W 2013 r. występowały następujące jej rodzaje:

- a) wydruk formatu A5 – 0,03 PLN,
- b) wydruk A3 – 0,08 PLN,
- c) wydruk jednobarwny – 0,04 PLN, 0,05 PLN, 0,12 PLN, 0,40 PLN, 0,50 PLN, 0,60 PLN,
- d) Wydruk wielokolorowy cmyk – 2,00 PLN,
- e) Wydruk wielokolorowy format A4 – od 0,20 PLN do 3,00 PLN,
- f) Wydruk wielokolorowy format A3 – od 0,24 PLN, poprzez 0,62 PLN i 0,64 PLN.

W 2016 r. występowały następujące jej rodzaje:

- a) A4 – 0,40 PLN, 0,50 PLN, 0,80 PLN,
- b) A4 cz. biały 1 stronny – 0,10 PLN,
- c) A4 cz. biały 2 stronny – 0,20 PLN,
- d) A4 kolor 1-stronny 1,40,
- e) A3 kolor 1-stronny 2,80,
- f) A3 cz. b. 1 stronny -0,20 PLN,
- g) A3 cz. b. 1 stronny -0,40 PLN,
- h) A4 kolor 1 stronny. – 0,70 PLN, 1,60 PLN,
- i) A3 kolor 1 stronny. – 0,70 PLN,
- j) 1 stronny – 0,05 PLN, 0,12 PLN,
- k) 2 stronny -0,24 PLN,

- l) A3 1-stronny 0,70 PLN,
- m) A4 kolor 1,60 PLN.

3.5. Kopiowanie dokumentów.

Ta kategoria kosztowa występowała najczęściej. Praktycznie w każdym urzędzie, który posiadał badane regulacje.

Zakres wyszczególnienia formatów, rodzajów wydruku (czarnobiałe/kolor) był bardzo zróżnicowany. Stąd też nie zostaną wymienione wszystkich pozycje, a jedynie najniższa i najwyższa wartość kosztów wydruku w danej kategorii.

W 2013 r. sytuacja przedstawiała się następująco:

- a) Kopia jednej strony bez wyszczególnienia formatu czy koloru – 1,00 PLN,
- b) Kopia jednostronna A2 czarnobiała – 0,60 PLN,
- c) Kopia jednostronna do formatu max. A3 – 0,50 PLN,
- d) Kopia dwustronna do formatu max A3 – 0,80 PLN,
- e) Kopia A4 czarnobiała jednostronna – od 0,04 PLN do 0,45 PLN
- f) Kopia A4 czarnobiała dwustronna – od 0,10 PLN do 0,48 PLN
- g) Ksero kolorowe forma
- h) A4 – od 0,15 PLN do 3,00 PLN
- i) Ksero A3 czarnobiałe format A3 – od 0,06 PLN do 0,85 PLN
- j) Xero A3 kolorowe format A3 – od 0,25 PLN do 6,00 PLN.

W tej kategorii wystąpiły w 2013 r. dwie warte uwagi kalkulacje. W Gorzowie Wielkopolskim Urząd Miasta wyliczył koszt xero jednostronnego na kwotę 0,8133³³, zaś dwustronnego na 1,5836 PLN³⁴.

W 2016 r. sytuacja przedstawia się następująco:

- a) A4 1-stronne cz. białe wahał się od 5 do 50 groszy – 0,05 PLN, 0,06 PLN, 0,07 PLN, 0,08 PLN, 0,10 PLN, 0,12 PLN, 0,15 PLN, 0,16 PLN, 0,20 PLN, 0,30 PLN, 0,50 PLN.
- b) A4 2-stronne cz. białe wahał się od 20 groszy do 1 PLN – 0,20 PLN, 0,24 PLN, 0,45 PLN, 1,00 PLN.
- c) A4 kolor wahał się od 14 groszy do 3 złotych – 0,14 PLN, 0,28 PLN, 0,32 PLN, 1,00 PLN, 2,00 PLN, 3,00 PLN.
- d) A3 1-stronne cz. białe wahał się od 12 groszy do 1,60 – 0,12 PLN, 0,20 PLN, 0,24 PLN, 0,30 PLN, 1,00 PLN, 1,60 PLN.
- e) A3 2-stronne cz. białe wahał się od 40 groszy do 2,00 – 0,40 PLN, 0,48 PLN, 1,60 PLN, 2,00 PLN.
- f) A3 1-stronne kolor – 0,64 PLN, 2,00 PLN, 4,00 PLN, 6,00 PLN.
- g) A3 2-stronne kolor – 3,00 PLN.

---

33 § 4 ust. 1 pkt 3) zarządzenia Nr 342/W/II/2010 Prezydenta Miasta Gorzowa Wlkp. Z dnia 23 marca 2010 r. W sprawie określenia wysokości dodatkowych kosztów związanych z udostępnianiem informacji publicznej na wniosek w Urzędzie Miasta Gorzowa Wlkp.

34 § 4 ust. 1 pkt 4) zarządzenia Nr 342/W/II/2010 Prezydenta Miasta Gorzowa Wlkp. Z dnia 23 marca 2010 r. W sprawie określenia wysokości dodatkowych kosztów związanych z udostępnianiem informacji publicznej na wniosek w Urzędzie Miasta Gorzowa Wlkp.

Jednocześnie warto zwrócić uwagę na dwie dodatkowe regulacje, które wyróżniają się na tle innych.

W Urzędzie Marszałkowskim Województwa Mazowieckiego³⁵ cennik wygląda następująco: 0,02 zł/szt. brutto za 1 stronę papieru w formacie A4, 0,04 zł/szt. brutto za 1 stronę papieru w formacie A3, c)0,05 zł/szt. brutto za jedną kopię czarno-białą, d) 0,21 zł/szt. brutto za kopię kolorową. Rozróżnia się zatem nośnik od kosztu wydruku na tym nośniku. T jedyna tego typu regulacja spośród zbadanych.

Natomiast w Łódzkim Urzędzie Wojewódzkim³⁶ cennika przewiduje koszty wydruku od formatu A4 do A0. Wygląda następująco: A4 cz. b. 1 stronna – 0,50; A4 cz. b. 2 stronna – 1,00; A4 kolor 1 stronna – 1,0; A4 kolor 2 stronna – 2,0; A3 cz. b. 1 stronna – 1,00; A3 cz. b. 2 stronna – 2,00; A3 kolor 1 stronna – 2,0; A3 kolor 2 stronna – 3,0; A2 cz. b. 1 stronna – 2,0; A2 cz. b. 2 stronna – 4,00; A2 kolor 1 stronna – 4,0; A2 kolor 2 stronna – 8,0; A1 cz. b. 1 stronna – 4,0; A1 cz. b. 2 stronna – 8,00; A1 kolor 1 stronna – 8,0; A1 kolor 2 stronna – 16,0; A0 cz. b. 1 stronna – 8,0; A0 cz. b. 2 stronna – 16,00; A0 kolor 1 stronna – 16,0; A0 kolor 2 stronna – 32,0;

3.6. Koszty wysyłki dokumentów.

Zarówno w 2013 jak i w 2016 sytuacja wygląda podobnie. Wnioskodawca może być obciążony kosztami przesłania kopii dokumentów lub danych przesyłką kurierską, wedle cennika usług firm świadczących usługi kurierskie. W większości przypadków urzędy kwestię kosztów przesłania dokumentów³⁷ za pośrednictwem operatora świadczącego usługi pocztowe regulowały następująco: „Koszty wedle cennika Poczty Polskiej”. Jedynie w Mazowieckim Urzędzie Wojewódzkim zostało to bardzo precyzyjnie określone: Opłata w wysokości obowiązującej w cenniku powszechnych usług pocztowych operatora publicznego, w rozumieniu ustawy z dnia 12 czerwca 2003 r.. Prawo Pocztove, określoną dla przesyłek danego rodzaju i danej kategorii wagowej”.

3.7. Przesłanie dokumentów przy pomocy faksu.

W 2013 r. tylko w dwóch urzędach: Podkarpackim Urzędzie Marszałkowskim oraz Zachodniopomorskim Urzędzie Wojewódzkim wystąpiła tego typu pozycja kosztowa.

W 2016 r. pozycja kosztowa tego typu wystąpiła w 3 przypadkach:

- a) W Urzędzie Marszałkowskim Województwa Podkarpackiego – według cennika Poczty Polskiej.
- b) W Urzędzie Miasta Rzeszów - Według taryfy operatora pocztowego i telekomunikacyjnego,
- a) W Zachodnio-pomorskim Urzędzie Wojewódzkim - przesyłanie kopii dokumentów

³⁵ § 2 pkt 1 zarządzenia nr 213/12 Marszałka województwa Mazowieckiego z dnia 20 marca 2012 r., w/s ustalenia zasad pokrywania kosztów udostępniania informacji publicznej oraz udostępniania informacji publicznej w celu ponownego wykorzystywania w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Mazowieckiego w Warszawie.

³⁶ § 13 zarządzenia Nr 8 z dnia 3.04.2014 r. Dyrektora Generalnego Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi w/s trybu udostępniania informacji publicznej w Łódzkim Urzędzie Wojewódzkim w Łodzi.

³⁷ § 2 pkt 5 zarządzenia Nr 283 Wojewody Mazowieckiego z dnia 21 czerwca 2012 r., w/s zasad kalkulacji opłaty wynikającej z dodatkowych kosztów związanych z udostępnianiem informacji publicznej w Mazowieckim Urzędzie Wojewódzkim w Warszawie zmienione zarządzeniem Nr 227 Wojewody Mazowieckiego z dnia 24 maja 2013 r.

lub danych przy pomocy faksu: - strefa miejscowa - strefa zamiejscowa - za granicę, wyliczona przy uwzględnieniu czasu przesyłu i kosztu połączenia telefonicznego wg cennika TPSA³⁸.

4. Podsumowanie.

Z przeprowadzonych ponownie po 3 latach analiz wynika, że w skali ogólnopolskiej nadal mamy do czynienia z brakiem jakichkolwiek porównywalnych zasad wyliczania kosztów przekształcenia informacji publicznej.

Brak jednolitości w skali ogólnopolskiej przybiera charakter dwojaki.

Po pierwsze, nie wszystkie urzędy decydują się na regulację kosztów przekształcenia informacji publicznej. I tu zauważalne jest w większym stopniu niż 3 lata temu zjawisko wyraźnej deklaracji, że koszty mają charakter marginalny, wystąpiły sporadycznie, lub wręcz z deklaracją, że urząd nie pobiera żadnych kosztów (UM Gdańsk). Świadczą o tym treści przesłanych odpowiedzi, z których można wywnioskować, że kwestia kosztów nie jest problemem:

- a) w Urzędzie Wojewódzkim w Kielcach „do dnia 13-09-2016 r. nie było potrzeby naliczania opłat z tytułu udostępniania informacji publicznej lub konieczności przekształcania informacji publicznej, gdyż Urząd nie poniósł dodatkowych kosztów związanych ze wskazanym we wniosku sposobem udostępniania informacji”.
- b) w Lubuskim Urzędzie Wojewódzkim nie wprowadzono stałego cennika dodatkowych kosztów udostępniania informacji publicznej, i nie pobiera opłat za samo udostępnienie informacji publicznej.
- c) W Małopolskim Urzędzie Wojewódzkim „od 2011 r. pobranie opłaty za udostępnienie informacji publicznej miało miejsce w jednym przypadku”.
- d) Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego poinformował, że „nie wprowadzono odpłatności za udostępnienie informacji publicznej. W przypadku gdy zajdzie taka potrzeba, t.j. w momencie pojawienia się wniosków generujących znaczne koszty przygotowania odpowiedzi, opracowane zostaną odrębne regulacje”.
- e) Urząd Miasta Gdańska poinformował, że „pomimo iż art. 15 ust.1 ustawy o dostępie do informacji publicznej daje podmiotowi udostępniającemu informację publiczną na wniosek możliwość pobrania opłat w wysokości odpowiadającej dodatkowym kosztom, które miałby ponieść w wyniku przygotowania informacji publicznej, Urząd Miejski w Gdańsku realizując Politykę Otwartości z założenia nie pobiera opłat za jej przygotowanie. W związku z tym nie został wydany żaden specjalny akt regulujący zasady wyliczania potencjalnych kosztów”.
- f) Również w Urzędzie Miasta Lublina, Olsztyna i Opola nie wprowadzono regulacji prawnych stanowiących podstawę wyliczania opłaty za koszty poniesione w związku z udostępnianiem informacji publicznej na wniosek.

Podobne w wy wyrazie postulaty zgłaszałem na podstawie wyników badania w 2013 r., twierdząc, iż „paradoksalnie koszty jako takie nie stanowią problemu. Są to sytuacje marginalne gdy od wnioskodawcy pobiera się jakiegokolwiek opłaty (badania własne w tym

---

³⁸ Zał. Nr 4 do zarządzenia Wojewody zachodniopomorskiego Nr 327/2011 z dnia 13 czerwca 2011 r., w/s procedury załatwiania spraw z zakresu dostępu do informacji publicznej w Zachodniopomorskim Urzędzie Wojewódzkim w Szczecinie.

zakresie trwają). Generalnie można odczuć, iż środowisko oczekuje by uregulować kwestię wysokości opłaty za powtarzalne czynności”³⁹.

Po drugie, kalkulacje kosztowe w istniejących regulacjach zbyt skrajnie się od siebie różnią. Występujące rozbieżności nie pozwalają uznać obecnej sytuacji za właściwą z punktu widzenia konstytucyjnego postulatu równego traktowania wnioskodawców. Konstytucyjna zasada równości zakłada, że nie wolno tworzyć takiego prawa, które różnicowałoby sytuację prawną podmiotów, których sytuacja prawna jest taka sama (zob. wyrok TK z dnia 5 listopada 1997 r., sygn. K 22/97). Każdy powinien być traktowany równo, jeżeli znajduje się w relewantnie równej sytuacji.

Po raz kolejny wyrażam przekonanie i jednocześnie postulat *de lege ferenda*, by rozpocząć publiczną dyskusję na temat potrzeby centralnej regulacji kosztów przekształcenia informacji publicznej. Regulacja ta powinna nastąpić w drodze aktu prawnego powszechnie obowiązującego, według następującej zasady: chcesz wprowadzić koszty, możesz to uczynić ale w granicach prawem określonych, bez prawa do przekroczenia limitów kwot ustalonych w tym akcie. Jestem przekonany, że nie wszystkie samorządy zdecydują się na korzystanie z tego typu regulacji, nawet jeśli byłaby taka prawna możliwość. Warto podjąć zatem swoiste ryzyko, jak by mogli powiedzieć przeciwnicy tego rodzaju rozwiązania, i pozostawienia administracji publicznej samorządowej prawa do samodzielnego decydowania, czy uznają za społecznie oczekiwane i słuszne, by wprowadzać cennik kosztów udostępniania informacji publicznej.

---

³⁹ Zob. „Koszty przekształcania informacji publicznej”, ITwADMINISTRACJI, Nr styczeń 2014, str. 28-31.